

Bijlage 1. Voetnoten

1. Een nieuw (horeca)bedrijf is een bedrijf dat zich nieuw in de gemeente vestigt, de overname van een bestaand bedrijf, de overname van (de meerderheid van) de aandelen van een bestaand bedrijf of een bedrijf dat zijn rechtsvorm wijzigt.
2. Evenementen die betrekking hebben op free fight, MMA (Braziliaans Mixed Martial Arts), cage fight (kooigevecht), kickboksen en Muay Thai (Thaiboksen) in al hun varianten voorzover zij plaatsvinden in een gebouw in de gemeente.
3. Het kan hier dus bij een (horeca)bedrijf gaan om voortzetting van een bestaand bedrijf zonder wijziging waarvoor een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd, een aanvraag voor een paracommerciële horeca-inrichting of slijtersbedrijf, of een bouwactiviteit buiten de genoemde risicocategorieën).
4. Semi-overheid is een algemene aanduiding voor allerlei soorten overheidsorganisaties, die "dicht tegen de overheid aan zitten". Kenmerken van semi-overheid is dat er sprake is van:
  - a. wettelijke taken en / of het dienen van een uitgesproken publiek belang en
  - b. een (flinke) publieke financiering.
5. Zie bijvoorbeeld artikel 32 van de Drank- en Horecawet.

Bijlage 2. Toelichting algemeen: Beleidslijn Wet Bibob Gorinchem 2019

1. Inleiding

Eén van de conclusies die de Parlementaire Enquête Commissie Van Traa in 1996 trok was dat de ernst van georganiseerde criminaliteit vooral was gelegen in het grote financiële gewin en de economische macht die daaruit voortvloeit. Die economische macht beperkt zich niet tot de onderwereld, maar dringt in allerlei gedaanten in de bovenwereld door, aldus de commissie. Criminele personen kunnen met al dat geld infiltreren in het economische leven door onder meer gebruik te maken van bestuurlijke faciliteiten, zoals vergunningen, subsidies en overheidsopdrachten. Dit heeft een aantasting van de integriteit van de overheid tot gevolg.

2. De Wet Bibob algemeen

De integriteit van het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak wordt aangetast als er bij een verleende of te verlenen beschikking (vergunning, ontheffing of subsidie), overheidsopdracht of vastgoedtransactie, sprake is van het aanwenden van financieel voordeel uit (reeds gepleegde) criminele activiteiten, dan wel het plegen van strafbare feiten door betrokkene.

Ter bescherming van hun integriteitsrisico, hebben bestuursorganen er sinds 1 juni 2003 een instrument bij gekregen: de Wet Bibob. Deze wet dient primair ter bescherming van het integriteitsrisico van bestuursorganen (tegenwoordig ook voor de rechtspersonen met een overheidstaak, dat wil zeggen bij privaatrechtelijke overheidshandelingen zoals aanbestedingen en vastgoedtransacties). Zij is dus niet het instrument om criminele gedragingen van personen / organisaties te bestrijden.

De toepassing van dit instrument is beperkt tot de gevallen, die zijn opgenomen in de Wet Bibob en het Besluit Bibob. Na uitvoerige evaluatie van deze regelgeving, zijn er per 1 januari 2013 onder andere een aantal aanvullingen / wijzingen doorgevoerd op het toepassingsbereik van de Wet Bibob en het Besluit Bibob.

3. Algemeen toepassingsbereik Wet Bibob

De Wet Bibob en het daarbij behorende Besluit Bibob bieden de mogelijkheid tot toepassing door bestuursorganen en rechtspersonen. Daarbij is een onderscheid te maken tussen enerzijds de status van de gemeente als publiekrechtelijk orgaan en anderzijds haar status als privaatrechtelijke partij.

Toepassing van het Bibob-instrumentarium vanuit de positie van publiekrechtelijk orgaan kan bij:

- 1) de beoordeling van een aanvraag en / of intrekking van een beschikking voor een vergunning, toekenning, erkenning of ontheffing als bedoeld in:

- artikel 7 Wet Bibob: een gemeentelijke vergunning die op grond van een verordening verplicht is gesteld voor een inrichting of bedrijf;
- artikelen 3 en 30a van de Drank- en Horecawet;
- artikel 6 van de Opiumwet;
- artikel 2.1, eerste lid en artikel 7.1, eerste lid, van de Wet wegvervoer goederen;
- artikelen 4 en 82b, vijfde lid, van de Wet personenvervoer 2000;
- artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor zover dat onderdeel betrekking heeft op een inrichting als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, en artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor zover dat onderdeel betrekking heeft op een activiteit waarvoor bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 2.17 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is bepaald dat de beschikking in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de wet, kan worden geweigerd;
- artikel 27 van de Woningwet;
- artikel 4.3, derde lid, aanhef en onder b., van de Telecommunicatiewet;
- artikelen 9.2.3.3 en 11A.2 van de Wet milieubeheer voor zover die artikelen betrekking hebben op een handeling onderscheidenlijk werkzaamheid waarvoor bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 9.2.3.3 onderscheidenlijk artikel 11A.2 van de Wet milieubeheer is bepaald dat de beschikking in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de wet, kan worden geweigerd, dan wel ingetrokken;
- artikelen 30b en 30h van de Wet op de kansspelen;
- artikel 3:1 van de Algemene douanewet, voor zover dat artikel betrekking heeft op een handeling onderscheidenlijk werkzaamheid waarvoor bij of krachtens algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 3:1 van de Algemene douanewet is bepaald dat de beschikking in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de wet, kan worden geweigerd, dan wel ingetrokken;
- artikel 14, eerste lid, van de Wet strategische diensten;
- artikelen 8, eerste lid, 21 en 22 van de Huisvestingswet 2014;
- artikel 15 van de Meststoffenwet.
- *artikel 9 van de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden in de seksbranche (nog niet in werking getreden);*

- 2) de beoordeling van een aanvraag en / of intrekking van een beschikking voor een subsidie.
- 3) Toepassing van het Bibob-instrumentarium vanuit haar positie van betrokkene in privaatrechtelijke transacties kan bij:
  - de gunning dan wel intrekking van een overheidsopdracht aan een gegadigde, voor zover het een overheidsopdracht betreft in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen sectoren;
  - het aangaan, opschorten of ontbinden van een vastgoedtransactie.

4. Toepassingsbereik Wet Bibob voor de gemeentelijke bestuursorganen

- 1) Voor de gemeentelijke overheid als publiekrechtelijk orgaan beperken de toepassingsmogelijkheden van de Wet Bibob en Besluit Bibob zich tot:
  - De beschikking ingevolge de artikel 3 en 30a van de Drank en Horecawet:
    - de drank en horecaverunning;
    - het aanhangsel behorende bij de drank- horecaverunning.
  - Vergunning voor het aanwezig hebben van kansspelautomaten.
  - Vergunningen / ontheffingen, voortkomende uit gemeentelijke verordeningen, zoals de APV en de Speelautomatenverordening. Voorbeelden zijn de exploitatievergunning voor een openbare inrichting (waaronder een coffeeshop) en een seksinrichting, en de exploitatievergunning voor een speelautomatenhal of een smart- of headshop.
  - Omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten, voor zover dat onderdeel betrekking heeft op het bouwen in één van de volgende risicocategorieën:
    - horecabedrijf / openbare inrichting;
    - hotel;
    - coffeeshop;
    - smartshop of headshop;
    - escortbedrijf of prostitutiebedrijf (ook darkrooms, seksbioscoop, sekswinkel);
    - wellnessbedrijf zoals massagesalon, beautysalon, nagelstudio, zonnebankstudio of saunabedrijf;
    - sportschool of fitnesscentrum;
    - kapperszaak;

- speelautomatenhal;
  - opkoper en/of handelaar in gebruikte of ongeregelde goederen;
  - belwinkel, internetcafé of gamecenter;
  - kamerverhuurbedrijf;
  - uitzendbureau;
  - afvalverwerkingsbedrijf;
  - autoverkoop- of -verhuurbedrijf (waaronder ook koop en verkoop van auto-onderdelen), autosloperij of schadeherstelbedrijf;
  - jachthaven.
  - Omgevingsvergunning voor milieuactiviteiten:
    - vergunningsplichtige inrichtingen binnen de sector *afval*;
    - omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM).
  - Subsidies.
- 2) Voor de gemeentelijke overheid als privaatrechtelijke partner in transacties, beperken de toepassingsmogelijkheden van de Wet Bibob en Besluit Bibob zich tot:
- de gunning dan wel intrekking van een overheidsopdracht aan een gegadigde, voor zover het een overheidsopdracht betreft in de sectoren bouw, milieu en ICT;
  - Het aangaan, opschorten of ontbinden van een vastgoedtransactie.

5. Waarom een beleidslijn?

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Bibob. Het betreft een facultatieve wet, waarbij het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak zelf de bevoegdheid heeft om te bepalen in welke van de door de wet geboden mogelijkheden hij dit instrument daadwerkelijk toepast.

Door het vaststellen en implementeren van een beleidslijn, biedt de gemeente meer structuur en zekerheid in haar werkwijze aan zowel de burgers / ondernemers als aan de ambtenaren. In de beleidslijn is aangegeven op welke beschikkingen (vergunningen, ontheffingen en subsidies), vastgoedtransacties en aanbestedingen de Wet Bibob wordt toegepast en in welke gevallen de Bibob-toets, zoals bedoeld in artikel 3 van de wet, plaatsvindt.

Voor de burger wordt door de beleidslijn voorkomen dat er sprake is van willekeur in de toepassing van de wet. Voor de gemeentelijke overheid wordt door de

beleidslijn een nadrukkelijk signaal voor de bescherming van haar integriteit afgegeven en kan daar een preventieve werking van uit gaan.

In de gevallen, waarin toepassing van het Bibob-instrument beperkt wordt tot *aangewezen branches / gebieden en daarop toegeschreven risico-indicatoren* is het noodzakelijk, dat hierin een zorgvuldige afweging wordt gemaakt. In de modelbeleidslijn van het RIEC is daarbij op onderdelen al een suggestie gedaan.

In de hier toe te passen beleidsafweging kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van bestuurlijke rapportages en bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyses. Het RIEC kan bij deze beleidsafweging een adviserende en ondersteunende rol vervullen.

Juist in deze categorie binnen de modelbeleidslijn kan er dus sprake zijn van een wat grotere beleidsdiversiteit tussen gemeenten.

6. Omzetting Modelbeleidslijn RIEC naar de plaatselijke situatie van de gemeente Gorinchem

De kracht van het Bibob-instrument neemt nadrukkelijk toe als de toepassing door zoveel mogelijk bestuursorganen / rechtspersonen met een overheidstaak gebeurt en de onderliggende toepassingscriteria binnen deze organen zo veel mogelijk eenduidig zijn. Het RIEC kan daarbij een sterke ondersteunende en coördinerende rol vervullen.

In de modelbeleidslijn 2013 van het RIEC is een onderscheid gemaakt in de tweeledige positie, zoals hiervoor omschreven.

Paragraaf 2 Publiekrechtelijke beschikkingen

In paragraaf 2, artikel 2.1, eerste en tweede lid, van deze beleidslijn zijn de beschikkingen opgenomen, waarbij het wenselijk is om bij elke aanvraag een Bibob-toets uit te voeren. Het gaat hierbij om nieuwe (horeca)bedrijven en een omgevingsvergunning voor de opgesomde risicobranches. Een nieuw (horeca)bedrijf is een bedrijf dat zich nieuw in de gemeente vestigt, de overname van een bestaand bedrijf, de overname van (de meerderheid van) de aandelen van een bestaand bedrijf of een bedrijf dat zijn rechtsvorm wijzigt. De keuze om bij elke aanvraag een Bibob-toets uit te voeren, is ingegeven door ervaringen in de achterliggende jaren, waarbij gebleken is dat de onderhavige bedrijfsmatige activiteiten via deze beschikkingen gekenmerkt worden door onder andere:

- zeer laagdrempelig door de geringe functie-eisen voor de onderhavige ondernemingen;
- grootschalig gebruik van zogenaamd cash-geld, waardoor zij extra bevattelijk zijn voor invloeden vanuit criminele organisaties voor zogenaamde "witwaspraktijken";

- bedrijfsmatige activiteiten die minder locatie / plaatsgebonden zijn, waardoor het zogenaamde "waterbedeffect" zich hier nadrukkelijk kan voordoen.

Daarnaast is het wenselijk om bij elke aanvraag voor evenementenvergunningen voor vechtsportwedstrijden of -gala's, bijeenkomsten van motorclubs, dan wel evenementen die betrekking hebben op free fight, MMA (Braziliaans Mixed Martial Arts), cage fight (kooigevecht), kickboksen en Muay Thai (Thaiboksen) in al hun varianten voorzover zij plaatsvinden in een gebouw in de gemeente, een Bibob-toets uit te voeren.

Op het moment dat het bestuursorgaan met de betrokken ondernemer via een Bibob-toets een verantwoorde inschatting maakt van zijn integriteitsrisico, kan in het verdere verloop van de bestuurlijke relatie tussen het bestuursorgaan en betrokkene, maatwerk worden ontwikkeld in geval er sprake is van een aanvraag voor een nieuwe beschikking. Belangrijk daarbij is dat, zowel ten aanzien van de betrokkene zelf als de personen die op hem invloed kunnen uitoefenen, geen sprake is van veranderingen.

In artikel 2.1, derde lid, van deze beleidslijn wordt de toepassing nader omschreven bij bepaalde aanvragen, zoals aanvragen voor evenementenvergunningen en omgevingsvergunningen. Uitgangspunt daarbij is dat een Bibob-toets niet bij elke aanvraag plaats hoeft te vinden, maar dat de toepassing beperkt blijft tot de gevallen waarin sprake is van informatie van de ambtelijke organisatie, één van de partners uit het samenwerkingsverband RIEC en / of het OM (als bedoeld in artikel 26 jo. artikel 11 van de wet), die een aanleiding vormen om te vermoeden dat bij de aanvraag sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet. Belangrijk daarbij is het wel / niet aanwezig zijn van specifieke relevante informatie, die kan duiden op een integriteitsrisico voor het bestuursorgaan.

Tot slot is in artikel 2.1, vierde lid, van deze beleidslijn opgenomen dat er ten aanzien van alle aanvragen voor beschikkingen die opgesomd zijn in artikel 2.1, eerste tot en met het derde lid en artikel 2.3 van deze beleidslijn, standaard een Bibob-toets wordt uitgevoerd. Voorwaarde is wel dat:

- 1) de aanvraag betrekking heeft op een locatie, die gelegen is in een concreet bepaald gebied, dat op basis van een daartoe genomen besluit van het bestuursorgaan is aangewezen als risicogebied; of
- 2) de aanvraag onderdeel uitmaakt van een branche of onderdeel in deze branche, die op basis van een door het bestuursorgaan genomen besluit is aangewezen voor een generieke Bibob-toets.

Paragraaf 3 Privaatrechtelijke transacties

In artikel 3.1 van deze paragraaf wordt de toepasbaarheid bij vastgoedtransacties omschreven. Dit betreft een uitbreiding van de toepasbaarheid van het Bibob-instrument in een sector, die in zijn algemeenheid als krachtig en betrouwbaar kan worden beschouwd, maar op onderdelen gebleken is ernstig kwetsbaar te zijn voor invloeden vanuit de criminele omgeving. Voor het uitsluiten van criminele invloeden

binnen deze sector zijn maatregelen vanuit diverse actoren binnen deze sector zelf noodzakelijk. Daarbij kunnen initiatieven komen vanuit bijvoorbeeld de makelaardij, het notariaat en de taxateurs. Ook kan het Kadaster een signalerende rol vervullen als onroerend goed in korte tijd meerdere keren in andere handen overgaat.

De uitbreiding van de Bibob-wetgeving op dit onderwerp beperkt zich tot de gevallen, waarin de gemeente (de rechtspersoon met een overheidstaak) via een privaatrechtelijke transactie partij is. Daarbij is het niet gewenst om bij elke transactie tot inzet van dit instrument te besluiten. Zoals eerder gezegd is de onroerendgoedsector in zijn algemeenheid krachtig en betrouwbaar. De toepassing wordt dan ook beperkt tot de gevallen, waarin gemotiveerd tot inzet kan worden besloten.

In artikel 3.2 van deze paragraaf wordt de toepasbaarheid bij aanbestedingen omschreven. Door de wetgever (in het Besluit Bibob) is de toepasbaarheid van het Bibob-instrumentarium beperkt tot de sectoren milieu, informatie-communicatie-technologie (ICT) of bouw. Daarbij is het niet de bedoeling om bij elke transactie in een van deze sectoren ook tot Bibob-toets over te gaan, maar de inzet nadrukkelijk te beperken tot gevallen waarbij de inzet gemotiveerd kan worden. Er is daarbij gekozen voor een eerste beperking tot de transacties, waarvoor een openbare aanbesteding is voorgeschreven. In tegenstelling tot de procedures bij onderhandse aanbestedingen, betreft het hier veelal personen / ondernemingen die bij de rechtspersoon met een overheidstaak minder bekend zijn.

In deze beleidslijn is de mogelijkheid opgenomen om bij openbare aanbestedingen ook tot een Bibob-toets over te gaan, als concrete informatie daartoe aanleiding geeft. In tegenstelling tot de algemene strekking van de Bibob-regelgeving, verstrekt de Wet Bibob geen extra weigeringsgrond bij aanbestedingen. De reden hiervoor is, dat het binnen deze sector in beginsel gaat om een gesloten stelsel van selectie- en gunningscriteria. De uitkomst van een Bibob-toets kan dan ook slechts gelden als versterking voor één van deze criteria.

Voor de inzet van het Bibob-instrumentarium geldt als algemene regel, dat het slechts als ultimum remedium wordt ingezet en het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak geboden is om nadrukkelijk eerst de mogelijkheden na te gaan, die reguliere wetgeving biedt.

In de Aanbestedingswet 2012 is bijvoorbeeld al de invoering van een zogenaamde eigen integriteitsverklaring opgenomen. De verwachting is dat deze verklaring een sterke rol kan vervullen in het selectieproces, waardoor inzet van het Bibob-instrument veelal niet (meer) noodzakelijk is.

7. Versterking eigen onderzoek

In artikel 4.2 van paragraaf 4 en bijlage 3 van deze beleidslijn wordt de uitvoering van het eigen onderzoek beschreven. Het eigen onderzoek is een vast onderdeel van de Bibob-toets. Bij de uitvoering van het eigen onderzoek, maakt het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak in eerste aanleg gebruik van alle relevante gegevens uit haar eigen informatiehuishouding. Ook kan hij

gebruik maken van de relevante informatie, die voor het orgaan beschikbaar is in zogenaamde open en half open bronnen.

De beschikbaarheid van relevante informatie in de zogenaamde gesloten bronnen is door de onderliggende regelgeving beperkt. Via de wijziging van wetgeving, heeft het bestuursorgaan per 1 januari 2013 een ruimere bevoegdheid tot het handelsregister van de Kamer van Koophandel en het Justitieel Documentatie Systeem gekregen.

De RIEC's zijn door de wetswijziging bevoegd om het volledige eigen onderzoeksdossier als ook een daarop gebaseerd adviesrapport van het Bureau in te zien. Op die manier wordt hun ondersteunende en coördinerende rol naar bestuursorganen / de rechtspersonen met een overheidstaak bij de uitvoering van de Bibob-wetgeving, nadrukkelijk versterkt. Het RIEC kan de eigen onderzoeksfase van het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak versterken door het verstrekken van relevante informatie, die afkomstig is van de partners in het RIEC-samenwerkingsverband. Ook kan het RIEC adviseren om in concrete gevallen wel / niet over te gaan tot het doen van een adviesverzoek bij het Bureau.

Indien het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak een adviesrapport van het Bureau heeft ontvangen, rust daar voor dit orgaan een vergewisplicht op. In de wetswijziging is voorzien in de mogelijkheid om dit adviesrapport daartoe voor te leggen aan de leden van het lokale driehoeksoverleg.

De beslissing aan het einde van een Bibob-toets blijft uiteindelijk een zelfstandige bevoegdheid voor het bestuursorgaan, waarbij hij, in geval van weigering dan wel intrekking, zijn besluit afdoende moet motiveren.

Bijlage 3. Stappenplan eigen onderzoek

In de in deze beleidslijn bepaalde gevallen moet betrokkene, naast de gebruikelijke aanvraagformulieren, de Bibob-vragenformulieren invullen en inleveren bij het bestuursorgaan. Daarbij moeten ook de documenten worden gevoegd, die in deze vragenformulieren zijn vermeld en / of bij de uitreiking van de formulieren door of namens het bestuursorgaan zijn genoemd. De Bibob-vragenformulieren bevatten in elk geval de in artikel 30, tweede lid, van de Wet Bibob genoemde vragen en daarnaast aanvullende vragen, die het bestuursorgaan zo goed mogelijk in staat stellen om het eigen onderzoek te kunnen verrichten. Deze stappen gelden grotendeels ook voor de rechtspersonen met een overheidstaak.

In geval de aanvraag betrekking heeft op een nieuwe beschikking, maken de Bibob-vragenformulieren onderdeel uit van de aanvraag hiervoor.

Alvorens het eigen onderzoek wordt gestart naar het zich voordoen van weigeringsgronden als bedoeld in artikel 3 van de wet, wordt een aanvraag in eerste instantie beoordeeld conform de bepalingen van de Awb en de reguliere weigeringsgronden vanuit de onderliggende regelgeving van de desbetreffende beschikking.

Het eigen onderzoek van het bestuursorgaan naar het zich voordoen van de weigeringsgronden als bedoeld in artikel 3 van de wet, bestaat uit de onderstaande (tweetal) stappen. De stappen zijn, waar mogelijk, ook van toepassing op de rechtspersoon met een overheidstaak.

Stap 1

Het onderzoek behelst in ieder geval de controle en analyse van:

- de door de aanvrager / houder van de vergunning aangereikte informatie / documenten bij de Bibob-vragenformulier(en) (inclusief bijlagen) en de door hem / haar daarbij aangeleverde documenten;
- eventuele extra, op verzoek van het bevoegd gezag, door aanvrager / houder overlegde documenten of informatie;
- open-bronnen-onderzoek en half-open-bronnen-onderzoek (zoals internetbronnen, Kamer van Koophandel, Kadaster etc). Daarnaast heeft het bestuursorgaan de mogelijkheid politie-en justitie-informatie op te vragen. Per 1 juli 2013 is het Besluit politiegegevens en het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens gewijzigd. Alleen de informatie van de direct betrokkene mag worden opgevraagd, niet van de zakelijke relaties zoals bedoeld in artikel 3 vierde lid van de Wet Bibob. De informatie over de zakelijke relaties wordt alleen aan het Bureau verstrekt. Verder mag het bestuursorgaan ten behoeve van het eigen onderzoek in een concreet geval het handelsregister van de Kamer van Koophandel op naam van een natuurlijk persoon bevragen. Dat maakt een efficiëntere bevraging van het handelsregister mogelijk. Door een wijziging van het Besluit controle rechtspersonen kunnen bestuursorganen ook informatie opvragen over rechtspersonen bij de afdeling TRACK van Justis. Die afdeling verschaft informatie over bepaalde natuurlijke of rechtspersonen in de vorm van een netwerktekening. In deze netwerktekening worden de onderlinge relevante relaties weergegeven tussen de bevroegde natuurlijke of rechtspersonen en de daarbij betrokken personen en bedrijven. Ook worden de relevante faillissementen en ontbindingen opgenomen. De gegevens die in de netwerktekening worden verwerkt zijn afkomstig uit het handelsregister, Brp (Basisregistratie personen), CIR en openbare bestanden.
- Op grond van artikel 11a van de Wet Bibob kan een bestuursorgaan het Bureau vragen of over de betrokkene de afgelopen twee jaar advies is uitgebracht of een adviesaanvraag in behandeling is genomen. Is dat het geval, dan bericht het Bureau over het type beschikking, aanbesteding of vastgoedtransactie, aan wie het advies is uitgebracht of ten behoeve van wie de adviesaanvraag in behandeling is genomen. Als een advies is uitgebracht, meldt het Bureau Bibob de conclusie van het advies. De gegevens die door het Bureau worden verstrekt kunnen een indicatie zijn voor het starten van een Bibob-onderzoek. Daarbij moet worden benadrukt dat deze informatie als zodanig onvoldoende is om tot een weigering of intrekking over te gaan. In

het geval van een vastgoedtransactie moet een partij aan de rechtspersoon met een overheidstaak schriftelijke toestemming geven voor het indienen van een verzoek om een artikel 11a bericht. Door het Bureau is een standaard 'Verzoekformulier artikel 11a bericht' en een 'Toestemming verzoek artikel 11a bericht' opgesteld.

De Bibob-gronden vormen een aanvulling op de reeds bestaande mogelijkheden om (een aanvraag voor) een beschikking te weigeren of in te trekken. Het bestuursorgaan zal echter altijd eerst de bestaande weigerings- en intrekingsgronden onderzoeken en, zo mogelijk, toepassen.

Wanneer het Bibob-vragenformulier niet volledig wordt ingevuld, wordt de aanvraag op grond van artikel 4:5 van de Awb (mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen) buiten behandeling gesteld. Een weigering om gevraagde extra informatie aan te leveren, dan wel onvolledig aan te leveren leidt tot het buiten behandeling stellen van de nieuwe aanvraag, dan wel de mogelijkheid tot het intrekken van de reeds verstrekte vergunning of andere beschikking. De intrekking van de beschikking vindt op grond van artikel 4 jo. artikel 3 van de wet plaats.

RIEC

Bij de uitvoering van het eigen onderzoek kan de informatiepositie van bestuursorganen / rechtspersonen met een overheidstaak versterkt worden vanuit het RIEC. Het RIEC kan in concrete onderzoeken namens het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak de benodigde persoonsgegevens van de betrokkene(n) en andere informatie verzamelen. Het RIEC kan ook het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak ondersteunen met de interpretatie van de informatie en deze organen van een advies voorzien.

Stap 2

Aanvullend op de controle en analyse van de (extra) verstrekte informatie als hiervoor genoemd, kan een advies bij het Bureau worden gevraagd indien:

- na het eigen onderzoek vragen blijven bestaan over omstandigheden in de persoon van de aanvrager en / of daarmee in verband te brengen betrokkenen, de financier van de betreffende activiteiten en / of onderneming of de eigenaar van het pand waarin de onderneming is gevestigd;
- na het eigen onderzoek vragen blijven bestaan over de bedrijfsstructuur van aan de uitvoering van de beschikking te verbinden onderneming(en);
- na het eigen onderzoek vragen blijven bestaan over de financiering van de aan de betreffende beschikking te verbinden activiteiten;
- de officier van justitie het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak de tip geeft om in een bepaalde zaak een Bibob-advies aan te vragen.

Indicatorenlijsten

Een handig aanvullend instrument voor stap 2 is de Indicatorenlijst openbare inrichtingen van de Dienst Justis van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (zie bijlage 4). Deze indicatorenlijst is geschikt voor intern gebruik bij het bestuursorgaan om te bepalen of het zinvol is om een Bibob-advies aan te vragen ten aanzien van de vergunninghouder of -aanvrager van een openbare inrichting.

De indicatoren in de indicatorenlijst openbare inrichtingen zijn opgesteld aan de hand van expertmeetings met Bibob-experts, branchespecialisten en vergunningverleners van bestuursorganen. De indicatoren hebben onder andere betrekking op de bedrijfsstructuur, het financiële aspect van de onderneming, de aanvrager en aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit. Ten slotte is er ook een categorie 'overig'. Op deze wijze komen verschillende aspecten van de openbare inrichting en de vergunninghouder of -aanvrager in beeld.

Dienst Justis heeft inmiddels ook indicatorenlijsten voor de milieubranche (zie bijlage 5), subsidies (zie bijlage 6) en vastgoedtransacties (zie bijlage 7) ontwikkeld en vastgesteld.

De indicatorenlijst is een hulpmiddel om de integriteit van de betrokken partij te beoordelen. Door de afzonderlijke indicatoren te bekijken kan de behandelend ambtenaar een breed beeld krijgen van de omstandigheden rondom (de aanvraag) om een beschikking. Het is echter op voorhand niet eenduidig te zeggen of het voldoen aan één of meer indicatoren voldoende is om een Bibob-advies bij het Bureau aan te vragen. Dit kan per aanvraag verschillen. De beslissing om over te gaan tot een Bibob-adviesaanvraag is dus het resultaat van de integrale afweging van de behandelend ambtenaar, in overleg met de burgemeester en de medewerker(s) die een vergunning-, ontheffing-, subsidieaanvraag, vastgoedtransactie of aanbesteding behandelt.

Een toetsing aan de Wet Bibob met behulp van een advies van het Bureau geldt in beginsel als een uiterst middel om de integriteit van een betrokken (rechts)persoon te controleren. Bij deze zware inbreuk op de privacy moet het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit in acht nemen.

Deze eisen brengen mee dat het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak eerst, zoals hierboven is uitgewerkt, gebruik moet maken van de eigen instrumenten. Voorts moet het vragen van een advies evenredig zijn, gelet op de mate van gevaar en de ernst van de strafbare feiten.

De adviesaanvraag bij het Bureau is geen beschikking in de zin van de Awb. Hiertegen staat derhalve geen bezwaar en beroep open. Wel is het de aanvrager van een beschikking te allen tijde toegestaan om zijn aanvraag in te trekken.

Uitkomsten onderzoek

Als het bestuursorgaan op basis van het eigen onderzoek in het kader van de wet genoeg aanwijzingen heeft om in redelijkheid te kunnen aantonen dat er sprake is

van een 'ernstig gevaar' als bedoeld in de wet, kan het de vergunning / de ontheffing weigeren, intrekken en in bepaalde gevallen schorsen.¹ Hetzelfde geldt voor subsidies.

Als er duidelijke risicofactoren zijn, maar het bestuursorgaan beschikt niet over voldoende informatie, dan kan een Bibob-advies worden aangevraagd bij het Bureau.

Het wegen van alle feiten en omstandigheden in een dossier om te bepalen of er sprake is van een ernstige mate van gevaar is niet eenvoudig. Bij twijfel kan het bestuursorgaan contact opnemen met het Bureau om te bespreken of het verstandig is een Bibob-advies aan te vragen.

Ten aanzien van vastgoedtransacties kan bij een ernstig gevaar de onderhandeling stop worden gezet. Ook kan op basis van de integriteitsclausule in de overeenkomst tot ontbinding, opzegging, vernietiging of opschorting van deze overeenkomst worden overgegaan.

In tegenstelling tot de beschikkingen, verstrekt de Wet Bibob geen extra weigeringsgrond bij aanbestedingen. De reden hiervoor is, dat het binnen deze sector in beginsel gaat om een gesloten stelsel van selectie- en gunningscriteria. De uitkomst van een Bibob-toets kan dan ook slechts gelden als versterking voor één van deze criteria.

Bij een 'mindere mate van gevaar' dat de (aangevraagde) beschikking wordt gebruikt voor het plegen van strafbare feiten en witwaspraktijken kan het bestuursorgaan extra voorschriften aan de beschikking verbinden. Deze voorschriften zijn gericht op het wegnemen of beperken van dergelijk gevaar. De voorschriften moeten wel Bibob-gerelateerd zijn.

Bijlage 4. Indicatorenlijst openbare inrichtingen

Indicatorenlijst openbare inrichtingen

Bijgevoegde indicatorenlijst is geschikt voor intern gebruik bij het bestuursorgaan om te bepalen of het zinvol is om een Bibob-advies aan te vragen ten aanzien van de vergunninghouder of -aanvrager van een openbare inrichting.

De indicatoren

De indicatoren in deze indicatorenlijst zijn opgesteld aan de hand van expertmeetings met Bibob- experts, branchespecialisten en vergunningverleners van bestuursorganen. De indicatoren hebben onder andere betrekking op de bedrijfsstructuur, het financiële aspect van de onderneming, de aanvrager en aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit. Ten slotte is er ook een categorie overig. Op deze wijze komen verschillende aspecten van de openbare inrichting en de vergunninghouder of -aanvrager in beeld.

Gebruik van de indicatorenlijst

De indicatorenlijst is een hulpmiddel om de integriteit van de betrokken partij te beoordelen. Door de afzonderlijke indicatoren te bekijken kan de behandelend ambtenaar een breed beeld krijgen van de omstandigheden rondom de vergunning. Het is echter op voorhand niet eenduidig te zeggen of het voldoen aan één of meer indicatoren voldoende is om een Bibob-advies aan te vragen. Dit kan per aanvraag verschillen. De beslissing om over te gaan tot een Bibob- adviesaanvraag is dus het resultaat van de integrale afweging van de behandelend ambtenaar.

1. De bedrijfsstructuur		
	JA	NEE
Onduidelijke, ondoorzichtige organisatiestructuur, wat bijvoorbeeld kan blijken uit:		
☐ Onnodig veel rechtspersonen en / of een complexe structuur van rechtspersonen		
☐ Gebruik van stichting bij commerciële onderneming		
☐ Betrokkenheid van buitenlandse rechtspersonen		
☐ Veel wisselingen in rechtsvorm, functionarissen en / of aandeelhouders		
☐		
Niet duidelijk wie de zeggenschap over de onderneming heeft en / of wie de uiteindelijke begunstigde is		
Weigerachtige houding bij inzicht geven in organisatiestructuur		
Onduidelijk ondernemingsplan		
Personen die feitelijk zeggenschap hebben en / of leiding geven binnen de onderneming maar niet op de vergunning of aanvraag vermeld zijn		
Aanvrager is vermoedelijk niet de feitelijke exploitant (stroman constructie)		
Relatief weinig leidinggevenden t.o.v. het aantal openingsuren		
Aanvrager / exploitant is vaak niet aanwezig		

Boekhouder of fiscalist van de vergunninghouder of -aanvrager heeft klanten met dubieuze reputatie		
Betrokkenheid van Limited's, Trust's, Antilliaanse SPF's of NV's, Belgische NV, GmbH's en / of Liechtensteinse Familienstiftungen of Familienanstalten		
2. Financieel		
	JA	NEE
Boekhouding aanvankelijk niet op orde		
Weigerachtige houding bij het verstrekken van de boekhouding		
Ondeugdelijke boekhouding		
Ongebruikelijk hoge of lage goodwill en / of overname som		
Ongebruikelijk hoge of lage huur		
Onduidelijke financiering van de panden, bijvoorbeeld zeer lage hypotheek t.o.v. de aankoopwaarde		
Onverklaarbaar vreemd vermogen, wat bijvoorbeeld kan blijken uit:		
☐ Uitkering in combinatie met een dure auto		
☐ Financiering met contant aangehouden 'spaargeld'		
☐		
Ongebruikelijke financieringsstructuur, wat bijvoorbeeld kan blijken uit:		
☐ Door natuurlijke persoon verstrekte hypotheek		
☐ Financiering uit het buitenland		
☐ Financiering door buitenlands rechtspersoon		
☐ Financiering door Limited's, Trust's, Antilliaanse SPF's of NV's, Belgische NV, GmbH's en / of Liechtensteinse Familienstiftungen of Familienanstalten		
☐		
Voortzeten verliesgevende onderneming		
Voortzeten van financiering van verliesgevende onderneming door investeerder of financier		
Schijnbaar weinig klandizie en toch hoge omzetten		
3. De aanvrager		
	JA	NEE
Binnen de gemeente gebruikt de aanvrager het "lobbycircuit"		
A-typische personen vragen vergunning aan, wat kan blijken uit:		
☐ Geen ervaring in de branche		
☐ Geen kwalificaties en / of vakkennis		
☐ Ongebruikelijke leeftijd om een eigen onderneming te starten		
☐		
Aanvrager wordt vergezeld door een adviseur, jurist, vriend, chauffeur of familielid, die een leidende rol lijkt te hebben		
Weigerachtige houding of problemen om Bibob-vragenformulier in te vullen		
formulieren onvolledig ingevuld		
Verdacht woonadres, zoals een Leger des Heilsadres, gevangenis, postbus, adres waar ongebruikelijk veel mensen staan ingeschreven		
4. Aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit		
	JA	NEE
Melding van schietpartijen, vechtpartijen, harddrugs, prostitutie, illegale personen, drugsdealers		
Vermoedelijk gedwongen overname van inrichting, bijvoorbeeld door afpersing of wurgcontract		
Aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit door:		
☐ De vergunninghouder of -aanvrager		
☐ Een financier		
☐ Een leidinggevende		

☐ Een verhuurder		
☐ Een zakenpartner		
☐ De vorige vergunninghouder of -aanvrager		
☐ De locatie		
☐		
Wat bijvoorbeeld kan blijken uit:		
☐ Signalen van handhavingsambtenaren		
☐ Signalen van de horecacoördinator		

☐ Signalen van de politie		
☐ Een tip van het O.M.		
☐ Het pand is heropend na sluiting op grond van artikel 13b van de Opiumwet		
☐ Eerdere vergunningsweigeringen of -intrekkingen		
☐		

5. Overig

	JA	NEE
Ongebruikelijke plaats om exploitatie te starten		
Kwetsbare wijk, opeenstapeling van 'probleeminrichtingen'		
Aanvraag in een vastgesteld geografisch aandachtsgebied		
(Poging tot) bedreiging en / of mishandeling van behandelend ambtenaar		
(Poging tot) omkoping behandelend ambtenaar		
Valsheid in geschifte bij aanvraag, zoals valse diploma's, id-papieren, huurcontracten, etc.		

6. Coffeeshopspecifiek

	JA	NEE
Eerder geconstateerde overtredingen van de AHOJG-criteria		
Eerdere sluitingen op grond van artikel 13b van de Opiumwet		
Opmerkelijke handelsvoorraad op de balans		

Bijlage 5. Indicatorenlijst milieubranches

Indicatorenlijst milieubranche

Bijgevoegde indicatorenlijst is geschikt voor intern gebruik bij het bestuursorgaan om te bepalen of het zinvol is om een Bibob-advies aan te vragen ten aanzien van de vergunninghouder of -aanvrager van een omgevingsvergunning voor milieufactiviteiten.

De indicatoren

De indicatoren in deze indicatorenlijst zijn opgesteld aan de hand van expertmeetings met Bibob- experts, branchespecialisten en vergunningverleners van bestuursorganen. De indicatoren hebben onder andere betrekking op de bedrijfsstructuur, het financiële aspect van de onderneming, de aanvrager en aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit. Ten slotte is er ook een categorie overig. Op deze wijze komen verschillende aspecten van het bedrijf en de vergunninghouder of -aanvrager in beeld.

Gebruik van de indicatorenlijst

De indicatorenlijst is een hulpmiddel om de integriteit van de betrokken partij te beoordelen. Door de afzonderlijke indicatoren te bekijken kan de behandelend ambtenaar een breed beeld krijgen van de omstandigheden rondom de vergunning. Het is echter op voorhand niet eenduidig te zeggen of het voldoen aan één of meer indicatoren voldoende is om een Bibob-advies aan te vragen. Dit kan per aanvraag verschillen. De beslissing om over te gaan tot een Bibob-adviesaanvraag is dus het resultaat van de integrale afweging van de behandelend ambtenaar.

1. De bedrijfsstructuur		
	JA	NEE
Onduidelijke, ondoorzichtige organisatiestructuur, wat bijvoorbeeld kan blijken uit:		
☐ Onnodig veel rechtspersonen en / of een complexe structuur van rechtspersonen		
☐ Gebruik van stichting bij commerciële onderneming		
☐ Betrokkenheid van buitenlandse rechtspersonen		
☐ Veel wisselingen in rechtsvorm, functionarissen en / of aandeelhouders		
☐		
Meerdere schakels van de afvalverwerkingsketen in één hand		
Monopoliepositie van het bedrijf		
Meerdere soorten (mengbaar) afval bij één bedrijf		
Niet duidelijk wie uiteindelijk verantwoordelijk is		
A-typische activiteiten vinden er in en rond de inrichting plaats		
Onderneming biedt infrastructuren aan het illegale circuit		
Bedrijf heeft contact met bekende 'foute bedrijven'		

Bedrijf oorspronkelijk opgezet als 'hobbybedrijf', winst is niet het oogmerk		
Boekhouder of fiscalist van de vergunninghouder of -aanvrager heeft klanten met dubieuze reputatie		
Betrokkenheid van Limited's, Trust's, Antilliaanse SPF's of NV's, Belgische NV, GmbH's en / of Liechtensteinse Familienstiftungen of Familienanstalten		
2. Financieel		
	JA	Nee
Boekhouding aanvankelijk niet op orde		
Weigerachtige houding bij het verstrekken van de boekhouding		
Ondeugdelijke boekhouding		
Onduidelijke financiering van de panden, bijvoorbeeld zeer lage hypotheek t.o.v. de aankoopwaarde		
Onverklaarbaar vreemd vermogen, wat bijvoorbeeld kan blijken uit:		
☐ Uitkering in combinatie met een dure auto		
☐ Financiering met contant aangehouden 'spaargeld'		
☐		
Ongebruikelijke financieringsstructuur, wat bijvoorbeeld kan blijken uit:		
☐ Door natuurlijke persoon verstrekte hypotheek		
☐ Financiering uit het buitenland		
☐ Financiering door buitenlands rechtspersoon		
☐ Financiering door Limited's, Trust's, Antilliaanse SPF's of NV's, Belgische NV, GmbH's en / of Liechtensteinse Familienstiftungen of Familienanstalten		
☐		
Voortzetten verliesgevende onderneming		
Voortzetten van financiering van verliesgevende onderneming door investeerder of financier		
3. De aanvrager		
	JA	NEE
Binnen de gemeente gebruikt de aanvrager het "lobbycircuit"		
A-typische personen vragen vergunning aan, wat kan blijken uit:		
☐ Geen ervaring in de branche		
☐ Geen kwalificaties en / of vakkennis		
☐ Ongebruikelijke leeftijd om een eigen onderneming te starten		
☐		
Aanvrager wordt vergezeld door een adviseur, jurist, vriend, chauffeur of familielid, die een leidende rol lijkt te hebben		
Weigerachtige houding of problemen om Bibob-vragenformulier in te vullen		
formulieren onvolledig ingevuld		
4. Aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit		
	JA	NEE
Melding van overtredingen van milieuregelgeving (bijv. klachten van omwonenden)		
Vermoedelijk gedwongen overname van inrichting, bijvoorbeeld door afpersing of wurgcontract		
Aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit door:		
☐ De vergunninghouder of -aanvrager		
☐ Een financier		
☐ Een verhuurder		
☐ Een zakenpartner		
☐ De vorige vergunninghouder of -aanvrager		

☐ De locatie		
☐		
Wat bijvoorbeeld kan blijken uit:		
☐ Signalen van handhavingsambtenaren		
☐ Signalen van de politie		
☐ Een tip van het O.M.		
☐ Eerdere vergunningsweigeringen of -intrekkingen		
☐		

5. Overig		
	JA	NEE
Milieuvergunningaanvraag binnen een kwetsbare branche zoals: autosloperijen, autospuitierijen of autoherstelinrichtingen, vuurwerk, afvalstoffenverwerking, bodemsanering, autobanden, jachthavens		
Geringe pakkans bij overtreding		
Aanvraag in een vastgesteld geografisch aandachtsgebied		
(Poging tot) bedreiging en / of mishandeling van behandelend ambtenaar		
(Poging tot) omkoping behandelend ambtenaar		
Valsheid in geschrifte bij aanvraag, zoals valse diploma's, id-papieren, huurcontracten, etc.		

Bijlage 6. Indicatorenlijst subsidies

Indicatorenlijst subsidies

Hieronder wordt een aantal indicatoren geschetst (niet limitatief!), die erop kunnen duiden dat het gevaar bestaat dat een subsidie zal worden gebruikt voor het benutten van voordelen uit strafbare feiten, en/of het plegen van strafbare feiten, dan wel het plegen van een strafbaar feit ter verkrijging van de subsidie.

De indicatorenlijst is een hulpmiddel om de integriteit van een subsidieaanvrager (of degene aan wie subsidie is verstrekt) te beoordelen. De indicatorenlijst kan worden gebruikt in combinatie met de indicatorenlijst voor openbare inrichtingen (www.justis.nl).

Aan de hand van de indicatorenlijst kan de behandelend ambtenaar een breed beeld krijgen van de omstandigheden rondom een subsidieaanvraag of reeds verstrekte subsidie. Het is op voorhand niet eenduidig te zeggen of het voldoen aan één of meer indicatoren voldoende is om een Bibob- advies aan te vragen bij het Landelijk Bureau Bibob. Dit kan per aanvraag verschillen. De beslissing om over te gaan tot een Bibob-adviesaanvraag is het resultaat van de integrale afweging van de behandelend ambtenaar.

1. Algemeen		
	JA	NEE
Subsidie-aanvragende organisatie heeft betrekkingen met extremistische organisaties (bijvoorbeeld extreem links, extreem rechts of radicaal religieuze organisaties)		
Functionarissen van subsidie-verlenend orgaan worden gefêteerd, omgekocht of bedreigd/geïntimideerd		
Aangeleverde informatie is onjuist of vervalst (onjuiste financiële gegevens, valse diploma's, valse referenties)		
Betrokkenheid van buitenlandse rechtspersonen		
Veel wisselingen in rechtsvorm, functionarissen en / of aandeelhouders		
2. Financieel		
	JA	Nee
Onbekende of onduidelijke (co)financieringsbronnen subsidie-vragende instantie		
Slechte financiële situatie aanvragende instantie (schulden, in surseance)		
Financier is niet integer		
Er is een niet integere derde ingehuurd voor advies		
Ongebruikelijke financiering van het niet-gesubsidieerde deel		
Geldverstrekking uit het buitenland		
Onrealistische prijs/prestatie voorstellen (de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd of de daarmee te realiseren doelen of effecten staan niet in verhouding tot het aangevraagde subsidiebedrag)		
Het niet (tijdig) kunnen overleggen van een accountantsverklaring		
De accountant die de verklaring afgeeft is niet integer		
3. Onduidelijke organisatie-en projectstructuur		
	JA	NEE
Het ontbreken van reglementen of statuten		

De samenstelling van het bestuur of de leiding van de aanvragende instantie (criminele antecedenten)		
Eerdere betrokkenheid van bestuurders bij faillissement		
Aanvrager is niet de uitvoerder		
Afwijkende personeelsomvang in relatie tot de bedrijfsactiviteit		
De hoofdactiviteit van de aanvrager speelt zich af buiten de EU		
Aanvrager is een rechtspersoon in oprichting		
Branchevreemde aanvrager		
Aanvrager levert onvolledige formele documenten aan (jaarstukken, bedrijfsplannen, projectplannen)		

Bijlage 7. Indicatorenlijst vastgoedtransacties

Indicatorenlijst vastgoedtransacties

Bijgevoegde indicatorenlijst is geschikt voor intern gebruik bij de rechtspersoon met een overheidstaak om te bepalen of het zinvol is om een Bibob-advies aan te vragen ten aanzien van de partij die betrokken is bij een vastgoedtransactie.

De indicatoren

De indicatoren in deze indicatorenlijst zijn opgesteld aan de hand van gesprekken met Bibob- experts, deskundigen op het terrein van vastgoedfraude en vastgoeddeskundigen van bestuursorganen. Uitgegaan is van de meest voorkomende transacties: koop/verkoop en huur/verhuur van onroerend goed.

De algemene indicatoren hebben onder andere betrekking op de bedrijfsstructuur, het financiële aspect van de onderneming, en aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit. Daarnaast is een aantal indicatoren opgenomen die specifiek zien op vastgoed. Op deze wijze komen verschillende aspecten van de vastgoedtransactie in beeld.

Gebruik van de indicatorenlijst

De indicatorenlijst is een hulpmiddel om de integriteit van de betrokken partij te beoordelen. Door de afzonderlijke indicatoren te bekijken kan de behandelend ambtenaar een breed beeld krijgen van de omstandigheden rondom een de vastgoedtransactie. Het is echter op voorhand niet eenduidig te zeggen of het voldoen aan één of meer indicatoren voldoende is om een Bibob-advies aan te vragen. Dit kan per aanvraag verschillen. De beslissing om over te gaan tot een Bibob- adviesaanvraag is dus het resultaat van de integrale afweging van de behandelend ambtenaar.

1. De bedrijfsstructuur	√
Onduidelijke, ondoorzichtige organisatiestructuur, wat bijvoorbeeld kan	
☐ Onnodig veel rechtspersonen en / of een complexe structuur van	
☐ Gebruik van stichting bij commerciële onderneming	
☐ Betrokkenheid van buitenlandse rechtspersonen	
☐ Veel wisselingen in rechtsvorm, functionarissen en / of	
Weigerachtige houding bij inzicht geven in organisatiestructuur	
Rechtspersoon zeer recentelijk opgericht voor moment van aangaan van de	
Betrokkenheid van rechtspersoon uit buitenland (Limited's, Trust's, Antilliaanse SPF's of NV's, Belgische NV, GmbH's en / of Liechtensteinse Familienstiftungen of	
2. Financieel	√
Onbekende of onduidelijke (co)financieringsbronnen	
Boekhouding (aanvankelijk) niet op orde	

Weigerachtige houding bij het verstrekken van de boekhouding	
Ondeugdelijke boekhouding	
Onregelmatigheden bij eerdere faillissementen	
☐ Financiering door (rechts)persoon uit buitenland (Limited's, Trust's, Antilliaanse SPF's on NV's, Belgische NV, GmbH's en / of Liechtensteinse	
☐ Vastgoed wordt/is aangekocht zonder hypotheek/financiers	
3. De betrokkene	√
Betrokkene gebruikt "lobbycircuit"	
Geen ervaring in de branche	
Geen kwalificaties en / of vakkennis	
Betrokkene wordt vergezeld door een adviseur, jurist, vriend, chauffeur of familielid, die	
Weigerachtige houding om Bibob-vragenformulier in te vullen	
Formulieren herhaaldelijk, na verzoeken onvolledig ingevuld	
Koper/huurder heeft geen kennis van het te kopen/huren object	
Zeer snel groeiende vastgoed portefeuille	
4. Aanwijzingen van (betrokkenheid bij) criminaliteit	√
door:	
☐ De betrokkene	
☐ Een financier	
☐ Een leidinggevende	
☐ Een zakenpartner	
Wat bijvoorbeeld kan blijken uit:	
☐ Signalen van handhavingsambtenaren	
☐ Signalen van de politie	
☐ Een tip van het O.M.	
(Poging tot) bedreiging en / of mishandeling van behandelend ambtenaar	
(Poging tot) omkoping behandelend ambtenaar	
Betrokkene heeft een vermelding in JDS	
Valsheid in geschifte bij transactie, zoals valse contracten e.d.	
Boekhouder of fiscalist van de betrokkene heeft klanten met dubieuze	
Meldingen van schietpartijen, vechtpartijen, harddrugs, wietkwekerij, prostitutie, mensenhandel, drugsdealers op locatie	
5. Vastgoed	√
Vastgoedtransactie in kwetsbaar gebied	
Transacties mbt meerdere panden waarbij koper bij elk pand verklaart er te	
Huurders in pand waar geen woonbestemming op rust	
Prijs aankoop vastgoed (door bv projectontwikkelaar) is niet marktconform	
Onverklaarbaar vreemd vermogen, wat bijvoorbeeld kan blijken uit:	
☐ Financiering met contant aangehouden 'spaargeld'	
Ongebruikelijke financieringsstructuur, wat bijvoorbeeld kan blijken uit:	
☐ Door natuurlijke persoon verstrekte hypotheek	